

BOYUN EĞME

● SİYASET

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ 2023 İÇİN ÇAĞIRIYOR

AKP'ye NEDEN karşıyız?
Millet İttifakı NEDEN çözüm değil?
2023 için NEDEN hazırlanmalıyız?

● Sf 6

AKP ANAYASA YAPAMAZ

TOPLUMCU ANAYASA
İÇİN TASLAK

● KADIN

KADINLARIN KENDİSİ DE, ÜRETTİKLERİ DE SOSYALİZMDE DAHA GÖRÜNÜR OLACAK

● “Uluslararası Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü” vesilesiyle kadınların bilim alanında yaşadığı sorunları ve insanlığa katkılarını Bilim ve Aydınlanma Akademisi Yürütme Kurulu üyesi Dr. Gizem Batı Ayaz ile konuştuk. ● Sf 8

● SEMT EVİ

BEREKETLİ TOPRAKLARDAN İŞSİZLİĞE UZANAN BİR HİKÂYE

● Adana'nın güneyinde Seyhan ilçesi sınırlarında yer alan Akkapı Mahallesi'nde geçmişle kıyaslandığında tarımla uğraşanların sayısı epey azalmış durumda. İşsizlik en büyük sorun. Ancak burada ilerici bir damar da var. Ve iki yıldır da Akkapı Semt Evi... ● Sf 10

● EMEK-SERMAYE

KALICI UZAKTAN ÇALIŞMA NEDİR?

● Geçtiğimiz hafta on binlerce emekçinin çalıştığı büyük şirketler birbiri ardına “çalışan tatmini ve verimlilikte artış” gerekçeleriyle kalıcı evden çalışmaya geçtiklerini açıkladılar. Oysa nasıl çalışacaklarıyla ilgili söz söylemesi gereken emekçilerin kendisi. ● Sf 14

BAĞIŞ YAP, DESTEK OL

**HAYDİ UNUTMAYALIM, BİZ
GÜCÜ NEREDEN ALIRIZ?
DAYANIŞMA**

Türkiye Komünist Partisi, maddi kaynaklarını üyelerinin ve dostlarının, dışından tırnağından artırdıklarıyla partiye aidat ve bağış verenlerin katkılarıyla oluşturuyor. Türkiye Komünist Partisi'ne bağışlarınızı katkı koyabilirsiniz. Hesap numaralarımız şöyle:

T. HALK BANKASI
Kadıköy/İstanbul Şubesi
Şube kodu: 0140
Hesap no: 16000060
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR960001200914000016000060

YAPI KREDİ BANKASI
Ümraniye Çarşı Şubesi
Şube kodu: 1171
Hesap no: 87854153
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR490006701000000087854153

AKBANK
Bahariye Şubesi
Şube kodu: 0141
Hesap no: 0128702
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR320004600141888000128702

**BOYUN
EGME**

**BOYUN EĞME
HAFTALIK SİYASİ DERGİ
İmtiyaz Sahibi:**

Gelenek Basım Yayıncılık ve Ticaret Ltd. Şti

Sorumlu Müdür: Mesut Gülççek

Tasarım: Uğur Güç

ISSN: 2564-7385

Adres: Osmanağa Mh. Osmançık Sk. No:9/16
Kadıköy - İstanbul

Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve
Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide
Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

TOPLUMCU ANAYASA TEMEL HÜKÜMLER

Madde 1- Türkiye Cumhuriyeti, dil, din, ırk ve cinsiyet ayrımı gözetmeksizin, Türkiye'de yaşayan işçilerin, köylülerin ve tüm emekçilerin ortak iradesini temsil eden ve çıkarlarını savunan egemen bir sosyalist devlettir.

Madde 2- İnsanın insanı sömürmesine yol açacak hiçbir iş, işlem, eylem ve düzenleme yapılamaz; bunu güvence altına alacak önlemlerin tasarlanıp uygulanması, devletin birincil görevleri arasındadır.

Madde 3- Siyasal yaşam ve devlet işleri, tümüyle ya da bir bölümüyle, dine ve din kurallarına dayandırılmaz. Dini inanç bireysel bir tercihtir; her yurttaş herhangi bir dine inanmakta ya da hiçbir dine inanmamakta, bunları açıklayıp açıklamamakta özgürdür.

Madde 4- Farklı ulus ve halkların özgürce bir arada yaşadığı Türkiye Cumhuriyeti'nde bütün yurttaşlar etnik ya da ulusal kökenlerine bakılmaksızın eşit haklardan yararlanırlar. Türkiye Cumhuriyeti'nin egemen bir sosyalist devlet

olarak örgütlenmesinde ve eşitlikçi toplumsal düzenin kurulması ve korunmasında hiçbir halk ya da ulus diğerlerinden daha fazla rol ve sorumluluğa sahip değildir.

Madde 5- Anayasanın ilk dört maddesindeki hükümlerin dokunulmazlığı, örgütlü toplumun güvencesi altındadır.

● SAMANALTI / Sait Munzur

● KAPAK

AKP ANAYASA YAPAMAZ

Ülkeyi yönetmekte zorlanan AKP'li Cumhurbaşkanı "yeni anayasa" kartını açtı. Amaç hem muhalefeti bölmek, hem kendi kirli emellerini var edecekleri "Yeni Türkiye"yi tescillemek. Anayasa tartışmalarına dahil olmak AKP'nin önünü açmak demek. Oysa on dokuz yılın sonunda şu çok net olmalı: Halk düşmanları anayasa yapamaz!

Sermaye sınıfının önünü daha da açmak için hukuk ve ekonomi alanında reformlar yapması beklenen AKP, geçtiğimiz hafta el yükselterek "yeni anayasa" kartını açtı. Açıklamayı yapan AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan, bunun aynı zamanda AKP'nin 2023 hedefi olduğunu da söyledi. Peki halk bir yandan pandemi, bir yandan ekonomik krizle boğuşurken yeni anayasa da nereden çıktı?

Tam da, AKP'nin bugünkü denklemden yaşadığı yönetim güçlüklerinden. Maske dağıtmaktan bile aciz olan AKP, eğitimden sağlığa salgını çok kötü yönetti. Kirasını, elektriğini ödeyemeyen yurttaş devletten destek beklerken, Erdoğan halka İBAN numarası verdi. AKP tabanının önemli bir ağırlığını oluşturan esnaf kesimi, şimdilerde kepenk kapatmaya başladı. Patronlar salgını bahane edip işten çıkarmalarla kârlarını katlarken, artan hayat pahalılığı ve işsizlik karşısında halkın tek seçeneği bankalardan daha çok borçlanmak oldu. Tüm bunların halkta biriktirdiği öfke, yerel seçimlerde üç büyük ili kaybederek kan kaybetmeye başlayan AKP'nin yarasını daha da derinleştirdi. Seçim anketlerinde bir süredir düşüşte olan AKP'nin en çok güvendiği, karşısındaki muhalefet bloğu-

nun zayıflığı olsa gerek. AKP "yeni anayasa" kartıyla bir yandan her birine mavi boncuk dağıtarak karşısındaki muhalefet bloğunu parçalamayı, bir yandan da kurucu iktidar misyonuna soyunarak kendi gerici tabanını konsolide etmeyi amaçlıyor.

Öte yandan kendi anayasasını yapmak, AKP'nin her zaman ajandasında olan bir başlık. 2007'de de benzer bir girişimde bulundular ancak o zaman toplumun tepkisi AKP'nin dayatmasına baskın geldi. O günlerden bugüne gelene dek, "vesayet rejimini bitiriyoruz", "sivilleşme ve özgürlük getiriyoruz" diyerek Cumhuriyeti ve kurumlarını adım adım tasfiye ettiler. Şimdi pişman olduklarını açıklayan liberallerse, o günlerde AKP'nin en önemli destekçileriydi. Karşısında ciddi bir toplumsal muhalefet kalmadığını anlayan AKP bugün, bir kez daha "yeni anayasa" diyor. Böylece 2023'te, Cumhuriyet'in 100. yılında ilkinin tasfiyesini tescillemiş, söylediklerine göre kendilerini kirli emellerinin "Yeni Türkiye"sinin kurucu iktidarı olarak ilan etmiş olacaklar. 1921 Anayasası ruhu-na yaptıkları gönderme de bu yüzden. Cumhuriyetin tüm ilerici değerleriyle, laiklik, yurtseverlik, kamuculukla kavgalı; sadece emperyalizm yardakçılığı, geri-

cilik, dincilik ve piyasayla barışık olan bir partiden bu ülkeye kurucu değil, olsa olsa yıkıcı iktidar

olur. Kendi koyduğu yasalara bile uymayan halk düşmanı bu iktidarın bu ülkede anayasa yapma ehliyeti yoktur.

GERİCİLİK ÖRGÜTSÜZLÜK DEMEKTİ TEPE TEPE KULLANDILAR

1982 Anayasasına askeri rejimden kurtulmak için evet diyenler bunun Cumhuriyet'in tasfiyesinin yolunu döşeyeceğini muhtemelen düşünmemişlerdi. Ne de olsa Cumhuriyet ve nitelikleri değiştirilmiyordu. Toplumsal mücadelenin ürünü olan 1961 Anayasası ortadan kaldırılıyordu evet ama zaten bir darbe olmuştu, ondan öncelikle kurtulmak lazımdı. Anayasayı gündeme getiren darbeciler bile olsa farklı tarafların fikirlerinin alınması, tek taraflı ve 'ben yaptım oldu'cu bir tutumdan kurtulmamızı sağlayacaktı.

Oysa darbenin arkasındaki esas güç olan patron sınıfı, anayasa yoluyla işçi sınıfı tehlikesini bertaraf etmenin ve tarihsel yüklerden arınmanın peşindeydi. 12 Eylül Anayasası'nın en büyük başarısı işçi sınıfını örgütsüzleştirmek oldu. Ama bu yetmedi. İşçi sınıfının bir daha ayağa kalkamayacak şekilde uyuşturulması

gerekiyordu. Bunun önündeki en büyük yük, laiklik ilkesiydi.

Teslim etmek gerekir ki sermaye sınıfı on yıllardır bu konuda çok yol almış bulunuyor. Cumhuriyet devriminin tasfiye ettiği tarikatlar ve cemaatler yerli ve yabancı para babalarının desteğiyle çoktandır eğitimden kültüre her şeyi belirler hale geldi. Nasıl mı? Laiklik zayıfladıkça sadece devletin tepesine üşüşen bu tür dinsel yapılar görmüyoruz; kamusal alan gitgide kadercilik, mukaddesatçılık, şükürçülük tarafından kuşatılıyor.

Bir süredir bu dönüşüme laikliğin içinin boşaltılması da eşlik ediyor. Bir tarafta hiç sakinmeden şeriatçı bir tutumla laikliğe saldıran iktidar ve yandaşları var; bunlar karşısında ise kamusal alanın dinselleşmesini 'tüm inançlara eşit mesafedeyiz' diyerek benimseyenler, çıplak gerici 'halkın değerleri' diye yutturanlar, ibadeti medya şovu haline getirip laikliği dillerinden düşürmeyenler var. Hangi birini sayalım? Ayasofya imamını mı, tarikat liderlerinin yanında diz çöken devlet adamlarını mı, dualarla belediyeleri teslim alan başkanları mı, imam hatiplere sahip çıkan muhalefet liderlerini mi...

LAİKLİK ZATEN BİTTİ, KAĞIT ÜSTÜNDE DE KALMASIN? YOK ÖYLE YAĞMA!

Bu durumda şu soru sorulabilir: Gündelik yaşama dinselleşme bu kadar sıra-

yet ettikten, laiklik sulandırıldıktan sonra Anayasa'da laiklik ilkesinin durmasının bir anlamı var mı? Bu konuda bir kavga vermeye değer mi? Ya da verilecek kavga sadece sembolik bir değer mi taşıyacak?

Bu noktada anayasanın 'değiştirilemez' maddelerinin değiştirilmesini hiç önemsemeyenler ile anayasa tartışmasında sadece bunu önemseyenler aynı hatada birleşiyor. Bir kere, nasıl ki 1982 Anayasası kağıt üstünde kalmadıysa 2020'li yıllarda yapılacak olası bir gerici değişiklik de kağıt üstünde kalmayacak-

tır. Böyle bir değişiklik eğitimden kültüre toplumsal yapının dinselleştirilmesi için yeni bir sıçrama tahtası olacaktır. Öte yandan gerici bir değişiklik karşısında anayasada laikliğin 'değiştirilemezliği' savunmak yeterli değildir. Laiklik, aydınlanma için kalıcı temel atacak bir toplumcu düzen mücadelesi vermeyi gerektiriyor.

Bugün bunun belgesi de hazır... Toplumcu Anayasa'yı yeniden okumanın, emekçi dostlarımızla yeniden paylaşmanın tam zamanı.

NEDEN 1921 ANAYASASI'NI HATIRLATIYORLAR?

Yeni anayasa konusunda bir açıklama da Adalet Bakanı Abdülhamit Gül'den geldi. Gül, yeni bir toplumsal sözleşmenin "1921 Anayasası ruhuyla" taçlanacağına inandıklarını söyledi.

AKP her fırsatta düzen muhalefetinden memnuniyetini dile getiriyor, "AKP'nin anayasa yapma ehliyeti yoktur." demeyeceklerinden emin, oltasına çeşit çeşit yem takıyor ve arkasına yaslanıp yeni 'sazanları' bekliyor.

1921 ruhu deyince kimisi güçlendirilmiş yerel yönetim anlayacak, kimisi laiklik ilkesi olmayan bir anayasa ne de olsa...

Peki, gerçekte nedir 1921 Anayasası ve aslında AKP nasıl çarpıtmaktadır?

1921 Anayasası işgal yıllarında emperyalizme karşı mücadele eden henüz kurulmamış cumhuriyetin, şeyhlere kulluğu kabul etmeyenlerin, bağımsız-

lık mücadelesi verenlerin anayasasıdır. Dönemin olağanüstülüğü sebebiyle eksik, kısa ve öz'dür. Bu eksikliklerin bir bölümü ilerleyen dönemlerde mücadelelerle kazanılmış olsa da AKP'nin muradı bu eksiklikleri sermayeyle gericilikle tamamlamaktır.

Adım adım devrim sürecini örmeye çalışan kurucu kadroların, ilerici laik bir cumhuriyete giden yolda taktiksel adımları olarak görebileceğimiz bu kararları bugün AKP tarafından karşı-devrimin argümanı yapılmaya çalışılmaktadır.

Bir kez daha vurgulayalım: AKP'nin de düzenin diğer unsurlarının da anayasa yapma ehliyeti yoktur.

Kuralsızlığı kural edinmiş, değiştirmeye çalıştığı anayasayı da delik deşik etmiş AKP yıktığı cumhuriyetin yerine yenisi kuramadı, kuramayacak.

ANAYASA TARTIŞMALARINDA MUHALEFET

Oyuna mı geliyor yoksa iktidarla bir ortaklık mı var?

Cumhurbaşkanı'nın başlattığı yeni anayasa tartışmasına muhalefet cephesinden yanıtlar gelmeye başladı. Muhalefetin verdiği tepkide özellikle bir tema öne çıkıyor: "samimi olduklarına inanmıyoruz". Sonra ekliyorlar, "güçlendirilmiş parlamenter sistem olmadan olmaz".

Bu söylenenler, AKP'nin bugünlere gelmesinde muhalefetin ne kadar da büyük bir payı olduğunu tekrar gözler önüne seriyor. AKP'yi demokrasi zemininde samimiyet testine tutmak, tartışmayı buradan kurmak AKP'nin gerçek misyonunu hasıraltı etmek değil de nedir?

AKP'NİN SAMİMİYETİNE NE ŞÜPHE?

AKP, Cumhuriyet'in tasfiyesi konusunda samimi, laikliği ortadan kaldırmak konusunda samimi, ülke kaynaklarını sermayeye dizginsiz şekilde açmak konusunda samimi, emperyalizmin çıkarları doğrultusunda ülkeyi yeni maceralara sürüklemek konusunda samimi... Tıpkı mevcut anayasa gibi yeni anayasanın da bu amaçlara hizmet etmesi yönünde samimi bir çabası var.

Muhalefetin yeni anayasa tartışmalarında bu başlıklara ilişkin tek kelime etmeden samimiyet tartışmasına girmesi, güçlendirilmiş parlamentodan bahsetmesi AKP'ye koltuk değnekliği yapmaktan başka ne anlama geliyor?

HANGİ GÜÇLENDİRİLMİŞ PARLAMENTO?

Üstelik muhalefet hangi güçlendirilmiş parlamentodan bahsediyor? Seçim sistemi seçim barajlarıyla, her seçim döneminde gündeme gelen keyfi yasaklamalarla, Yüksek Seçim Kurulu eliyle "resmileştirilen" usulsüzlüklerle çoktan kadükleştirildi.

Parlamentonun kapıları emekçi halkın iradesine başkanlık sistemine geçilmeden çok önce kapatıldı; hükümetlerin yetkileri sürekli artırılıp parlamento çoktan işlevsizleştirildi.

Muhalefet tüm bu süreçler boyunca sanki her şey yolundaymış gibi sandığı işaret etmekten başka ne yaptı? Yasadışı yollarla iptal edilen seçimlerin tekrarlanmasına rıza gösteren aynı muhalefet değil miydi?

MUHALEFET BU İŞE ORTAK

Sömürüye dayalı piyasa ekonomisine, emperyalist çıkarlar üzerine kurulu uluslararası ilişkilere itirazı olmayan,

tam tersine yurt içindeki ve yurt dışındaki sermaye çevrelerine güven vermeyi ilk sıraya yazan bir muhalefet AKP'nin yeni anayasalarına engel olamaz, emekçi halktan yana bir yeni anayasayı gündeme taşıyamaz.

Türkiye'de AKP ile muhalefeti, yeni anayasa girişiminin gerçek aktörü ve belirleyicisi olan sermaye sınıfına gösterdikleri mutlak sadakat ortaklaştırıyor.

SINIF MÜCADELESİ VE ANAYASALAR

Anayasa değişikliklerini sınıf mücadelesinden ayırmamız mümkün değil. TKP'li Hukukçular'dan aldığımız görüş, anayasa değişikliklerinin hangi koşullarda ortaya çıktığını, bugünkü değişimin hangi menfaatlere dayandığını ve bizim nereye odaklanmamız gerektiğini ortaya koyuyor.

AKP, 2002 yılından bu yana, başta Anayasa olmak üzere sayısız kanunda değişiklik yapmış, kimini yeniden yazdırmış ve hukuksal alana yönelik tüm bu müdahalelerinde iki temel menfaati gözetmiştir: Kendi iktidarının ideolojik, siyasal ve yönetsel gücü ile sermaye sınıfının menfaatleri. Bu iki menfaat odağı esasında birinin diğerinin politik temsilcisi olduğu oranda bir ve aynıdır. AKP iktidarı, tüm gerici karakteri ve bu karakterini devlet organlarının temel niteliği haline getirme amacıyla birlikte, nihayetinde bir burjuva partisidir ve temsil ettiği sınıfın çıkarlarını İş Kanunu'ndan, Ceza Kanunu'na, Medeni Kanun'dan, bir devletin en temel siyasi belgesi olan Anayasa'ya kadar tüm normlar düzeyinde korumak istemekte, mevzuat değişikliklerini bu doğrultuda yapmaktadır.

ANAYASAYI DELE DELE DEĞİŞTİRME

"Yeni Anayasa" tartışmaları yine büyük vaatlerle sürdürülürken, seçim sistemi, laiklik, yerinden yönetim, kuvvetler ayrılığı gibi başlıklar bu tartışmalarda öne çıkıyor. Mevcut ekonomik ve toplumsal krizde AKP'nin anayasa yapma kabiliyetinin olmadığı ve Anayasa'da hali hazırda yer

alan hak ve özgürlüklerin bile bu politik iklimde yok sayıldığı ise dile getirilmiyor. Anayasa'da yer alan eğitim ve sağlık hakkının özelleştirmelerle, barınma, beslenme, çalışma haklarının sömürü düzeniyle nasıl da tamamen yok edildiğinden bahsedilmiyor.

SORUNLARI ÇÖZMEK Mİ, PAZARLIKTA EL YÜKSELTMEK Mİ? YOKSA...

Anayasalar toplumsal sorunları çözmek için değil, tarih boyunca süregelen sınıf mücadeleleri sonucu çözüme bağlanmış temel hususları belgelemek için vardır. Bu anlamıyla "anayasa" bir devlette olup olabilecek en politik metindir, gerçek toplumsal mücadeleler sonucu elde edilen gerçek kazanımların kayda geçmesi ile şekillenirler; güncel politik kamplaşmalarda el yükseltmek için yapılan mevzuat değişikliğine indirgendiklerindeyse kadük hale gelirler. İşçi sınıfı, halihazırdaki anayasal haklarını bile kullanması engellenirken, kendisi açısından daha fazla gericilik ve sömürü dışında hiçbir şey vaat etmeyen anayasa tartışmalarına prim vermemeli, mülkiyete değil, emeğin egemenliğine dayanacak olan kendi anayasasını yazabilmenin toplumsal koşullarını oluşturmaya odaklanmalıdır.

TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ

AKP'ye NEDEN karşıyız? Millet İttifakı NEDEN çözüm değil?

2023 için NEDEN hazırlanmalıyız?

AKP iktidarına karşıyız.
AKP iktidarına dün de karşıydık.
AKP iktidarına başından beri
karşıyız.

Bu, Türkiye Komünist Partisi'nin AKP karşısında bir gün öyle, bir gün böyle davranmadığı, TKP'nin AKP ile arasına kalmı ve kalıcı bir çizgi çektiği anlamına gelir.

AKP 2002 yılında hükümet olduğunda Türkiye'de parlamenter sistem yürürlükteydi. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçildiği 9 Temmuz 2018 tarihine kadar, ülkemiz emekçilerine dönük son derece ağır bir saldırı gerçekleşti, uluslararası tekellerin ekonomimiz üzerindeki ağırlığı arttı, yeraltı ve yerüstü zenginlikleri sermaye tarafından talan edildi, kamuya ait işletmeler özelleştirme adı altında patronlara devredildi, emperyalist ülkelerle hem halkımız hem de komşu ülke halklarının zararına anlaşmalar imzalandı, ortaklıklar kuruldu. Aynı süre içinde laiklik tamamen bir kenara kondu, ülke tarihinin en karanlık, en gerici dönemine girildi.

AKP iktidarının parlamenter sistemi değiştirip Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçmesinden önce yaşandı tüm bunlar. Bu nedenle AKP ile hesaplaşma "parlamenter sisteme geri dönüş" hedefi ile sınırlı tutulamaz. Bilinmelidir ki, AKP'nin karşı devrimi, parlamenter sistemde gerçekleşti.

SORUN TEK BAŞINA BAŞKANLIK SİSTEMİ DEĞİL

Türkiye Komünist Partisi, başkanlık sistemine mutlak olarak karşıdır. TKP iktidarın Meclis'te tekleşmesi, hükümetin Meclis içinden seçilmesi ve Meclis tarafından denetlenmesinden yanadır. Sözde kuvvetler ayrılığını savunup yasama organı ile yürütme organını birbirinden ayırarak hükümete olağanüstü yetkiler veren sahte demokrasi yerine, TKP, bütün yetkinin Meclis'te toplandığı, halkın karar alma süreçlerine katıldığı bir siyasal yapının kurulmasını hedeflemektedir.

Peki bunun önünde ne engel var?

Bunun önündeki engel sermaye sınıfı, yani patronlardır.

Yalnız Türkiye'de değil, bütün dünyada patronlar "işlerin hızlanması" bahanesiyle meclislerin işlevinin azalmasını, hükümetlerin daha fazla yetkiyle hareket etmesini istiyor. On yıllardır bu doğrultuda çeşitli düzenlemeler yapılmakta ve parlamentonun işlevi neredeyse sembolik hale getirilmektedir. Sermaye sınıfı denetim, kural ve kısıtlama istememekte, işçi

sınıfını, emekçi halkı temsil eden vekillerin, sayıları ne kadar az olursa olsun, Meclis'te gerçekleri dile getirmesinden dehşete kapılmaktadır.

İşte bu nedenle halkın karar alma süreçlerine katıldığı, Meclis'in gerçek bir iktidar organı haline geldiği bir siyasal yapının kurulması için bugünkü düzen değişmelidir. Paranın saltanatı, özgürlük ve demokrasinin düşmanıdır.

Bugün Türkiye'deki ucube sistem, durup dururken ya da Erdoğan'ın kişisel tercihi sonucu yürürlüğe girmemiştir. Bu bir süreçtir. Önce çeşitli yasaklamalarla, seçim barajlarıyla, adil olmayan seçim sistemiyle Meclis'i emekçi halka kapatmaya, sonra da hükümetlerin yetkilerini sürekli artırarak parlamentoyu işlevsizleştirmeye çalıştılar. En sonunda bu da yetmedi, parlamenter sistem rafa kaldırıldı ve başkanlık sistemine geçildi.

Bu nedenle Erdoğan ve yandaşları sürekli bugünkü sistemin çok verimli, hızlı ve etkili olduğunu söylüyorlar.

Verimlilikten ülke kaynaklarının patronlara tepe tepe kullanırılmasını, hızdan hiçbir denetim olmaksızın sermaye sınıfının istediklerinin yapılmasını, etkinlikten emekçi halkın direnme ve karşı koyma kanallarının kapatılmasını anlamalıyız.

İşte biz Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne bu nedenle karşıyız. Ama sermaye sınıfına hizmet eden, göstermelik bir parlamenter sisteme de karşıyız.

Özgürlük ve adalet ancak eşitlikçi bir düzenle birlikte gelişecektir. Eşitlikçi bir düzen, sermaye diktatörlüğünün yıkılmasını gerektirir.

DÜZEN DEĞİŞİKLİĞİNİ OTURUP BEKLEMEECEĞİZ

Evet, TKP "bu düzen değişmeli" diyor.

"Bu düzen değişinceye kadar bekleyecek miyiz" en sık karşılaştığımız sorulardan biri.

Haksızlığa, adaletsizliğe, zorbalığa, hayat pahalılığına, gericiliğe, emperyalist projelere karşı mücadele beklemeye gelmez. Neden bekleyelim ki! Bugünkü düzenin her uygulaması emekçi halka bir saldırı anlamına geliyor.

Biz hem bu uygulamalara hem de o uygulamaların kaynağı olan düzene karşıyız.

"Bekleyecek miyiz" sorusunun bugün "AKP'den kurtulmak için düzenin değişmesini mi bekleyeceğiz" anlamına geldiğini hepimiz biliyoruz.

Hayır beklemeyeceğiz. Ancak halkın bir kez daha aldatılmasına da izin vermeyeceğiz.

Adım adım gidelim. AKP'ye neden karşıyız?

AKP'ye karşıyız çünkü AKP bir sermaye partisi. AKP herhangi bir sermaye partisi değil, patronların çıkarlarına hizmet etmek için hiçbir sınır tanımayan bir partidir.

AKP'ye karşıyız çünkü AKP gerici, karşı devrimci bir partidir. AKP Cumhuriyet'in tarihsel kazanımlarından olan laikliği ortadan

kaldırmak için sistematik, planlı bir faaliyet yürütmüştür.

AKP'ye karşıyız çünkü AKP, uluslararası alanda kâh emperyalist ülkelerle işbirliği yaparak kâh yeni Osmanlıcı politikalarla, yayılmacı bir pratik izleyerek ülkemizi kanlı hesaplaşmaların parçası haline getirmiştir. AKP'nin NATO ve ABD emperyalizmi ile şu sıralar sürdürdüğü pazarlıklar iktidarın çok daha büyük riskleri göze aldığı kanıtıdır.

AKP'ye karşıyız çünkü AKP emeğe, kadına, çocuğa, doğaya, bilime, sanata, özgürlüklere düşmandır.

Demek ki AKP'ye karşı olmamız için çok fazla sebep var.

O halde AKP'den kurtulmak için çaba harcarken onu yaratan ya da bizim ona karşı olmamıza yol açan bu sebeplerden de kurtulmak, en azından sorunun kaynağını zayıflatmak gerekmez mi?

AKP'yi geriletecek ya da onun iktidarını sonlandıracak ama uluslararası tekellerin bu ülkedeki hakimiyetini sürdürecektir bir "kurtuluş" a inanmıyoruz.

AKP hükümetini sonlandıracak ama ülkeyi karanlığın içinde tutup laikliği yerlerde süründürecek bir "çözüm"ü ciddiye almıyoruz.

AKP'li yılları bitirecek ama Türkiye'yi NATO, Avrupa Birliği ve ABD emperyalizminin etki alanında bırakacak bir "alternatif" e inanmıyoruz.

AKP ülkemizin, halkımızın 18 yılını çaldı. Bir 18 yıl daha kaybetmemek için uyanık olmamız gerekiyor.

AKP'ye neden karşı olduğumuzu unutmamalıyız.

MİLLET İTTİFAKI ÇÖZÜM DEĞİL

Bugün "önce AKP gitsin bakalım" diyen geniş bir muhalefet var. Şu anda bu muhalefetin kendisine yakıştırdığı ad, Millet İttifakı. Açıkça bu ittifakın içinde olanlara ek olarak kendisini bu ittifaka yakın hisseden ya da bu ittifakta örtülü olarak yer alan parti ve siyasi güçlerle birlikte Millet İttifakı oldukça önemli bir siyasi proje.

Türkiye Komünist Partisi'ne "neden Millet İttifakı'nı desteklemiyorsunuz, onun neden parçası değilsiniz" diye sık sık soruluyor.

Doğrudur, desteklemiyoruz. Desteklemeyeceğiz de. Bu ittifakın açık ya da utangaç bir unsuru da hiç olmayacağız.

Neden destekleyelim?

Neden AKP'de karşı çıktığımız özellikleri başka bir "kıyafet" ile kabullenelim?

Millet İttifakı'nın uluslararası tekellerin tahakkümüne, piyasa ekonomisine bir itirazı olmadığı ortada. Tam tersine Millet İttifakı'nın temsilcilerinin gerek uluslararası gerekse ülke içinde büyük sermaye çevrelerine güven vermeye çalıştıklarını, "biz size AKP'den daha iyi hizmet ederiz" dediklerini biliyoruz.

2023 İÇİN ÇAĞIRIYOR

Millet İttifakı'nda laiklik diye bir gündem yok. CHP siyasi iktidarın gerici hamlelerine karşı durmak bir yana, kendi içinde bu doğrultuda ses çıkarmaya kalkanları susturmakla meşgul. Millet İttifakı'nın şu sıralar AKP ile pazarlık yapan unsuru Saadet Partisi, laikliğe karşı yıllardır mücadele etmiş bir geleneğin temsilcisi. Muhalefetin yeni yıldızı Ali Babacan ise geçenlerde Anayasa'dan laiklik ilkesinin çıkartılması için "henüz koşulların uygun olmadığı"nı söyledi.

Millet İttifakı'nın NATO ile, ABD emperyalizmi ile, Avrupalı emperyalist ülkeler ve onların birliği olan Avrupa Birliği ile bir sorunu yok. Aksine, Millet İttifakı AKP'yi batıdan kopmakla eleştiriyor. AKP'nin 2002'de iktidar olmasını biraz da bu güçlere borçlu olduğunu bilen muhalefet şimdi aynı güçleri kendilerini desteklemeye çağırıyor.

Türkiye Komünist Partisi AKP'den kurtulmak için her geçen gün ona daha çok benzeyen düzen muhalefetinin içinde kişilişlesmek için kurulmadı.

Ayrıca, bu muhalefetin AKP karşısında başarılı olacağı da

kuşku.

Çünkü AKP giderek kendisine benzeyen muhalefetin içinde yeni müttefikler bulabiliyor.

Çünkü muhalefetin "Saray rejimine karşı olmak" dışında bir sözü yok.

Çünkü muhalefet AKP'yi taklit etmenin başarının anahtarı olduğunu sanıyor.

Çünkü ilkesiz siyaseti benimseyen muhalefetin içinde her an AKP ile masaya oturabilecek, hatta oturan güçler var.

Çünkü muhalefet AKP iktidarına seçenек oluşturup halkta heyecan yaratacak ne bir ortak programa ne de bir doğrultuya sahip.

Çünkü muhalefet örgütsüz, hareketsiz, sadece seçimden seçime oy kullanan bir halk istiyor; oysa halk ayağa kalkmadığı sürece AKP kazanıyor.

Çünkü muhalefet, "uzlaşma" isteyen, "geniş tabanlı hükümet güzel olur" diyen, "Erdoğan'la muhalefet anlaşsa" diye çabalayan sermaye çevrelerinin sözünden çıkmıyor.

BİR BAŞKA SEÇENЕК VAR

Türkiye, Cumhuriyet İttifakı ile Millet İttifakı arasında tercih yapmak zorunda değildir. Halkımıza bu tercihi dayatmak AKP'den bunalan, bıkan, öfkelerini içine atan milyonlarca kişiyi çaresizliğe itmek, en kötüsü de bu çaresizliği istismar etmek anlamına gelir.

AKP'den herkes gibi biz de bunaldık, biz de bıktık ve öfkemizin sınırı yok.

AKP 2023'e hazırlanıyor. Halkımızın birçok kez ama en çok da Gezi Direnişi'nde kabul etmediğini gösterdiği AKP Türkiye'si'ni tescillemek isteyecekler. Muhalefet ise 2023 ya da daha önce yapılacak seçimleri bekliyor. Yalnızca seçime bağlı bir "kurtuluş" reçetesinin başarılı olmayacağı gerçeğini bir kenara koyuyorlar çünkü gerçek bir "kurtuluş" hedeflemiyorlar.

Bu ülkenin emekçileri, yurtsever aydınları, bağımsızlık ve aydınlanma neferleri, sömürü düzenini yıkarak eşitlik bayrağını dalgalandırmayı isteyen devrimcileri olarak 2023'e biz de hazırlanmalıyız.

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yılında, "Yeniden Cumhuriyet" fikrinin ete kemiğe bürünmesini sağlamalıyız. Halkçı, Laik, Bağımsız, Sosyalist bir Emekçi Cumhuriyeti.

2023 yılında Sosyalist Cumhuriyet'in gerçek bir seçenек haline gelmesi, ülkemizin geleceğinin piyasacı, gerici, işbirlikçi güçler arasındaki çekişmeye teslim edilmemesi için kolları sıvalalım. Hep birlikte...

Partinin yaklaşım ve programını benimseyen yurtttaşları partimizde örgütlenmeye, TKP Gönüllüsü olmaya çağırıyoruz.

TKP aynı zamanda benzer duyarlılıkları olan siyasi güçleri ve bazı konularda farklı düşünenleri de TKP ile ortak hareket etmeye, emekçi halkın ittifakını yaratmaya da çağırmaktadır.

Türkiye'de düzen partilerinden, patron örgütlerinden, gericilerden, emperyalist ülkelerden, liberal lobilerden, milliyetçi şartlanmalardan bağımsız hareket etmek isteyen çok sayıda kişi var. Dahası bu duyarlılığa sahip tek siyasi oluşum Türkiye Komünist Partisi değil.

Ancak TKP düzen muhalefeti ile araya kalın bir çizgi çekilmesinden yana. Başka türlü çaresizlik içinde kötünün iyisini tercih etmek zorunda kalan geniş bir kesimin kendi geleceğini eline alması sağlanamaz.

İşte bu nedenle Türkiye Komünist Partisi;

1. Toplumsal ve kamusal yaşamın dinsel kurallarla belirlenmesine, siyasal parti ve kurumların dinsel referans ve semboller kullanmasına karşı laiklik, cumhuriyetçilik ve aydınlanmadan;

2. NATO ve Avrupa Birliği gibi emperyalist kurumlara, uluslararası tekellerin egemenliğine, başta ABD olmak üzere bütün emperyalist güçlere karşı bağımsızlık ve yurtseverlikten;

3. Halkın karar alma süreçlerine katıldığı, Meclis'in gerçek bir iktidar organı haline geldiği bir siyasal yapının kurulmasından;

4. Sömürü ve piyasa ekonomisine, sermaye düzenine karşı planlamanın, toplumsal çıkarların egemen olduğu eşitlikçi bir düzen olan sosyalizmden yana güçleri 2023 dönemeci öncesinde kararlı bir cephe yaratmaya çağırılmaktadır.

Bu cephe;

● Düzen partilerinden ve düzen siyasetinden mutlak kopuşu savunmalı,

● Halkın örgütlü mücadelesinin her şeyin üstünde olduğu gerçeğinden hareketle seçimle sınırlanmış bir siyaset anlayışını reddetmeli,

● Yabancı devletler, cemaatler ve onunla bağlantılı unsurlarla demokrasi ve özgürlük arayışı içinde olmayacağını açıkça ilan etmeli,

● Emperyalist savaşlara, uluslararası tekelin kanlı hesaplaşmalarına, yeni Osmanlıcı dış politika pratiklerine tavrı almalı,

● Yoksullaşma ve ağır sömürü koşullarına karşı öfke biriktiren ve fakat bu öfkeyi eyleme ve örgütlülüğe dökmesi, hakkını araması, sesini çıkarması engellenen emekçi yığınlarının temsilciliğini üstlenmeli, emekçi halkın sorun ve isteklerinin siyasetin gündemine birinci sıradan girmesini sağlamalı,

● Aslında birbirini tamamlayan, aynı madalyonun iki farklı yüzü olan liberalizm ve milliyetçiliğin her türü ile hesaplaşmayı kendine görev edinmelidir.

Halkımızı ayağa kaldırıp heyecanlandırarak olan budur.

Türkiye Komünist Partisi geleceği birlikte örmeye çağırmakta ve dost elini uzatmaktadır.

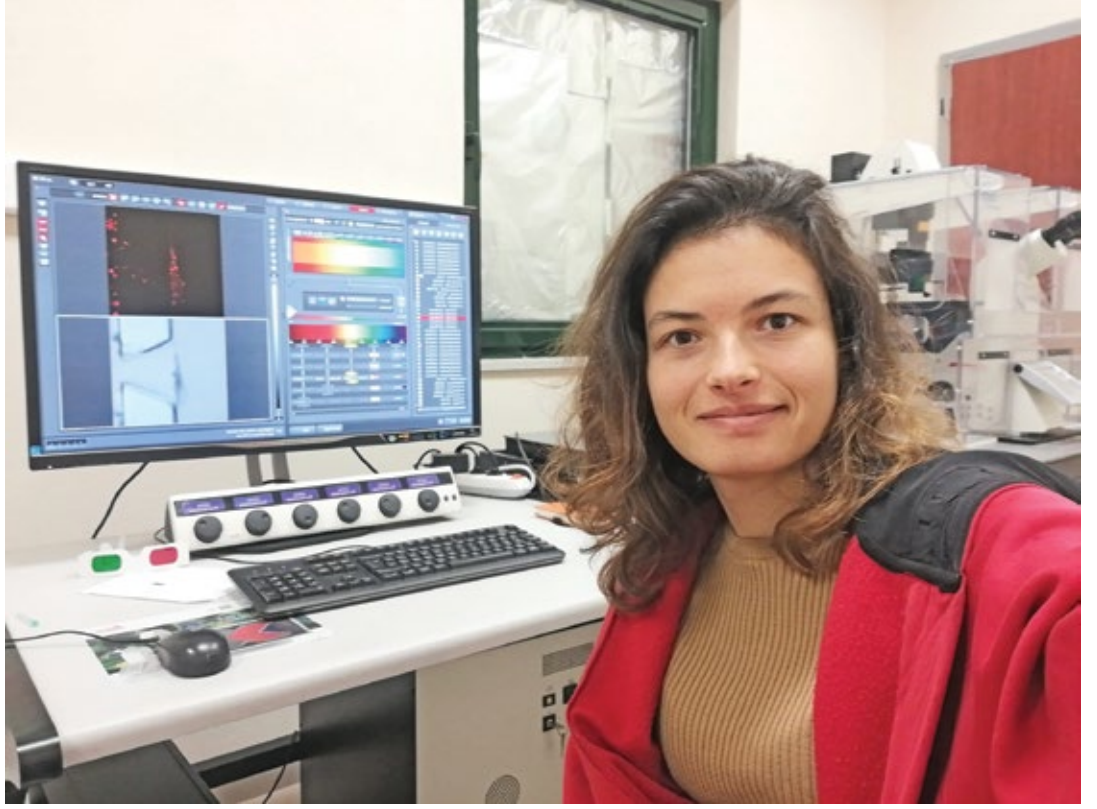

Kadınların kendisi de, ürettikleri de

11 Şubat, 2015 yılından bu yana kadın ve kız çocuklarının eğitim ve bilim alanında uğradığı eşitsizliklere dikkat çekmek için “Uluslararası Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü” olarak kutlanıyor. Biz de bugün vesileyle kadınların bilim alanında yaşadığı sorunları ve insanlığa katkılarını Bilim ve Aydınlanma Akademisi Yürütme Kurulu üyesi Dr. Gizem Batı Ayaz ile konuştuk.

Biyomühendislik alanında çalışan bir bilim insanı olarak, öncelikle bize sürdürdüğün bilimsel çalışmalardan kısaca bahsedebilir misin?

Yüksek lisans ve doktora çalışmalarım boyunca meme kanseri metastazı üzerine araştırmalarımı sürdürdüm. Doktoramı yeni bitirdim. Doktora araştırmalarım boyunca kanser metastazının nerelerde olabileceğini önceden tespit edebilmeyi sağlayacak üç boyutlu doku ortamlarını oluşturduğumuz çipler üzerinde çalıştım.

Bilim ve Aydınlanma Akademisi Yürütme Kurulu üyesi Dr. Gizem Batı Ayaz

DAHA BİLİM ALANINA GİRERKEN KADINLARIN ÖNÜNE TOPLUMSAL ENGELLER ÇIKIYOR

Hemen hemen her meslek dalında kadınların hem çalışma koşulları hem de en temelde alınan ücret anlamında çeşitli ayrımcılıklara, büyük bir eşitsizliğe maruz kaldığını biliyoruz. Ancak bu sorunlar konuşulurken bilim alanının bahsi pek geçmiyor ve orada her şey yolunda gibi bir algı oluşuyor. Öyle mi gerçekten?

Yaşadığımız düzende bilim toplumsallaşmadığı için dışarıdan bakıldığında çok özel ve korunmuş bir alanda çok acayip işler yapan insanlar var algısı uyandırıyor olabilir. Ama bilim insanları da yaşadığımız toplumdan ve düzenden azade değil, o yüzden bu alanda da her şey yolunda değil. Kadınlar, her çalışma alanında eşitsiz koşullara maruz kalıyor. Ancak bazı alanlarda bu eşitsizlik daha bu alanı seçmeyi, yönelmeyi düşünürken başlıyor. Özellikle uygulamalı bilimlerde çalışacaksanız, laboratuvarında çalışma yürütmek hem yoğun hem esnek mesai içeren bir hayat demek oluyor. Bir de bu

Kadınlar, her çalışma alanında eşitsiz koşullara maruz kalıyor. Ancak bazı alanlarda bu eşitsizlik daha bu alanı seçmeyi, yönelmeyi düşünürken başlıyor. Özellikle uygulamalı bilimlerde çalışacaksanız, laboratuvarında çalışma yürütmek hem yoğun hem esnek mesai içeren bir hayat demek oluyor.

koşullara emeğinizin karşılığını alamamanız eklenince araştırma yapmaya devam etmek daha da zorlaşıyor. Çünkü böyle bir hayat dinamiğinde bu düzenin kadına yüklediği görevlere bakınca çocuk bakımı, ev işleri, yaşlı bakımı gibi işleri yapamazsınız. Dolayısıyla daha baştan böyle bir yola girip girmeme konusunda toplumsal algının önünüze koyduğu bir engel oluyor. Ya da her şeyi göze

alıp yola girseniz de düzenin yüklediği görevleri de yapmaya çalışırken çalışma hayatında eşit koşullarda çalışmaya devam edip ilerlemeniz imkânsız hale geliyor.

Geçtiğimiz günlerde Erdoğan Milli Uzak Programı'nın açılışında “Aranızda uzaya çıkmanın hayalini kuranlar vardır, hatta

hatta bayanlardan bile ben buna adayım diyenler vardır” dedi. Bu aslında, gericiliğin bilimi kadınlara yakıştırmayışına iyi bir örnek. Bir bilim insanı olarak ne hissettin bu sözleri işittiğinde?

Öfkelenmemek mümkün değil. Aslında bu söylemde hem yakıştırmayış hem de kadınların nerde durması gerektiğine

işaret eden bir yaklaşım var. Bu düzende, kadınların ev işleri, çocuk bakımı ve ucuz iş gücü olmaları dışında kenarda durup hayat belirtisi göstermemeleri isteniyor hatta daha farklısını isterlerse yaşam haklarının da elinden alındığı bir dünyaya mecbur bırakılıyorlar.

UZAYA ÇIKMAK SOSYALİZMDE HAYAL DEĞİL GERÇEKTİ

Ancak biz biliyoruz ki eşitlikçi ve özgürlükçü bir düzen olan sosyalizmde kadınların hayata katılımı çok farklıydı. Gerçekten kendilerini geliştirmelerinin, ifade etmelerinin, özgürleşmenin bugün hayal gibi görülecek uzaya çıkmak gibi hedeflerin gerçekleştirilebildiği bir hayatı yaşadılar. Bunu, 58 yıl önce bir tekstil fabrikasında çalışan montaj işçisi olan, uzaya çıkan ilk kadın Valentina Tereşkova'dan biliyoruz.

DÜNYADAKİ ARAŞTIRMACILARIN SADECE %28.8'İ KADIN

Maalesef 21. yüzyılda bile hala, mesleki ve akademik anlamda kadınlara pek de açık olmayan kapılar var. Kız çocukları halen ileride ailesine ayıracakları zamanın çokluğuna oranla kimi mesleklerle yönlendiriliyor. Bilim alanının kapısı bu anlamda kadınlara ne kadar açık, ve çeşitli bilim dalları içinde kadınlara

sosyalizmde daha görünür olacak

özellikle yakıştırılanlar var mı?

Günümüzde kadınların bilimsel araştırma süreçlerine katılımı yükselmiş görünse de Birleşmiş Milletler'in yayınladığı istatistiksel verilere göre tam veya yarı zamanlı ayırt etmeksizin dünyadaki araştırmacıların sadece yüzde 28,8'ini kadınlar oluşturuyor. Türkiye'de bu oran dünya ortalamasına göre daha yüksek, 2015 verilerine göre %37,5. Bunda da işsiz kalan mezunların burslar, projeler gibi geçici işlerle üniversitelerin araştırmacı kadrolarına mecbur kalmasının payı var. Akademide kadınların pozisyon olarak yükselmesi ise erkeklerle göre daha düşük bir seviyede kalıyor. Daha fazla sosyal bilimler ve sağlık alanında kadın araştırmacı olduğu görülüyor. Yaygın olarak görülen bir başka durum ise kadınların ancak anne olmayı ertelediği sürece çalışmaya devam edebilmeleri ya da araştırmacı pozisyonunda kalma süreleri uzadıkça başka alanlara geçmeleri.

KOVALEVSKAYA, FRANKLİN, CURİE, BEHİCE BORAN VE NİCELERİ

Tarihe baktığımızda bilim, felsefe, sanat alanlarında kadınların adının çok geçmediği, bir sebepten arka planda kaldıkları veya kimi zaman da kasten isimlerinin üzerinin çizildiği bir tabloyla karşılaşıyoruz. Bu anlamda radyoaktivite alanındaki çalışmalarıyla Nobel Ödülü'nü alan ilk kadın olarak Marie Curie aslında hala parlayan bir örnek. Aynı zamanda bu ödülü iki farklı dalda alan da ilk insan Marie Curie. Güncel olarak veya tarihsel kadınların bilim ve insanlık alanında yaptıkları katkılara dair neler söylemek istersin?

Tarihe baktığımızda sürekli geri plana itilmiş, bilimsel araştırma yapma hakkının önüne geçilmiş pek çok kadını karşılaşıyoruz. Örneğin analiz ve diferansiyel denklemler konusunda matematiğe önemli katkılar yapmış Sofya Kovalevs-kaya, üniversiteye gitmek ve araştırmacı olabilmek için çok mücadele etmiş o kadınlardan yalnızca biri. Yine DNA'nın yapısını ortaya koymak için kristallografi çalışmaları yapan Rosalind Franklin, tarihte ismi çalışmalarında geçmeyen yüzlerce kadından biri. Marie Curie de hayatı ve sağladığı bilimsel katkılarla çok

önemli bir isim.

Radyumla yaptığı bilimsel çalışmalarla ilgili patent alma önerisini, radyumun bir element ve herkesin olduğunu belirterek kimseyi zengin etmemesi gerektiğini söyleyerek reddeden bir bilim insanı.

Kendi ülkemize baktığımızda da eşitlikçi bir düzenin mücadelesine iz bırakmış akademisyen ve sosyalist bir kadın olan

Behice Boran'ı görüyoruz. Kendisi

sosyoloji alanında öncü çalış-

malar yapmış Marksist bir

akademisyen olduğu halde

ülkeye döndükten sonra

üniversiteye ilk doçentlik

başvurusunda, kadro yok

denilerek başvurusu kabul

edilmiyor. Yine insanlık ta-

rihine baktığımızda 1917'de

Çarlık Rusya'nın yıkılmasına

yol açan Şubat Devrimi'nin ka-

dınların yürüyüşü ile başlaması gibi

kadınları birçok konuda mücadelede hep

önlerde görüyoruz.

"BİLİMDE DAHA FAZLA KADIN" BU DÜZENDE SÖYLEMDEN ÖTE DEĞİL

Her alanda olduğu gibi kadınların bilimsel çalışmalarda da daha fazla yer alması gerektiği sürekli dile getirilse de bilimsel üretimin gerçekleşmesi gereken üniversitelerin piyasaya alan açan aracı

kurumlara dönüştüğü, bilginin tamamen alınıp satılır hale geldiği, araştırmacıların geçici projelerle geleceği belirsiz bir şekilde piyasaya bir ürün üretmek için çalıştığı kapitalizmde bunun hayata geçmesi mümkün değil. Ancak koşullar değiştiğinde gerçek anlamda eşitlik sağlandığında kadınların her alanda olduğu gibi tüm bilim alanlarında da daha fazla ürettiklerini, katkı sağladıklarını göreceğiz.

Son olarak eklemek istediklerin var mı?

İnsanlığın pandemiyle uğraştığı, aşıların ve ilaçların ticarileştirildiği, sağlık hakkının sermaye tarafından gasp edildiği bu düzenin, toplumsal ilerlemenin önünde engel olduğu çok açık. Tarih bugüne kadar boyun eğmeyen, inatçı, kararlı her alanda öncü olmuş kadınları yazdı ve bundan sonra da yazmaya devam edecek. İnsanlığın gerçek gelişiminin önündeki engel olan emperyalist sistem ortadan kalktığında, bilim ve aydınlanmadan yana özgür, eşitlikçi bir düzeni kurduğumuzda tüm bilimsel gelişmeler toplumla buluşacak ve bu gelişmelerin hayatımızda bir karşılığı olacak. O günleri yaşamak ve yaşatmak için de emekçi kadınlar, bu düzenin kendileri için biçtiği görevleri kabul etmeyerek bilim alanında da mücadele edecekler.

Sovyetler Birliği'nde yalnızca 250 bin kadın teknisyen ve mühendis ve 100 bin kadın doktor olarak çalışmaktaydı. Üç milyon kadın zihinsel meslekler icra etmekteydi. Bunların bir milyonu öğretmendi. 33 bin kadın bilimsel alanda çalışmaktaydı.

• SEMT EVİ

Bereketli topraklardan işsizliğe uzanan bir hikâye

Orhan Kemal'in romanlarından biliriz en çok Çukurova'yı; bereketli topraklar, uçsuz bucaksız pamuk tarlaları ve orada çalışan işçilerin hikâyelerinden... Yer fıstığı, narenciye, buğday üretiminde ilk sıralarda gelen bu kentte uygulanan tarım politikaları yüzünden topraklar ekilip biçilemez hale gelmiş, insanlar artık geçimlerini sağlayamayan topraklarını satmak zorunda kalmış. Türkiye'nin ilk sanayileşen kentlerinden biri aynı zamanda. Tekel, Çukobirlik, Paktaş, Milli Mensucat, Güney Sanayi, Adana Çırcır İşletmesi bu sanayi işletmelerinden birkaçı yalnızca. Fabrikalar birer birer kapanırken halk işsizliğe yoksulluğa mahkûm edilmiş. Bereketli tarımsal arazilerin yerini yüksek binalar, fabrikaların yerini alışveriş merkezleri almış. Bugün bu bereketli topraklar üzerinde işsizlik kol geziyor.

Adana'nın güneyinde Seyhan ilçesi sınırlarında yer alan Akkapı Mahallesi de bu geçmişi taşıyor. Nisan ayının gelmesiyle birlikte portakal çiçeği kokuları etrafa yayılmayı sürdürse de geçmişle kıyaslandığında tarımla uğraşanların sayısı epey azalmış durumda. İşsizlik en büyük sorun.

Tüm bu olumsuzluklara rağmen AKP'nin biçtiği gerici gömleğine sığmayan, ilerici damarı da olan bir emekçi mahallesi Akkapı.

Akkapı Semt Evi de bu ilerici damarı örgütlü sınıf siyasetiyle buluşturmanın vesilesi olarak açıldı. Bu sayıda onlara kulak veriyoruz.

ÇARESİZLİK YERİNE ÖRGÜTLÜLÜK BÜYÜSÜN

2019 yılında açtınız semt evini, yaklaşık iki yıldır da faaliyettesiniz. Akkapı'da semt evi açma kararını nasıl aldınız?

Umut: Akkapı ilerici damarı olan bir mahalle, uzun yıllardır da siyasi çalışma yürüttüğümüz bir yer. Şehir merkezine çok da yakın olmadığı için alt yapı hizmetlerinin zayıf, kültür sanat faaliyetlerinin yetersiz olduğu bir semt.

Fabrikaların kapanmasıyla insanlar işsiz kalmış. Çalışan nüfusun da büyük bir kısmı hizmet sektöründe çalışıyor. Kimisi de çareyi dönemlik işlerle yurt dışına gitmekte bulmuş. Yurt dışına çalışmaya gidenler genelde evin erkekleri. Böyle olunca da kadınlar çocuklarını büyütürken tüm zorlukların yanı sıra bir de yalnız

başına kalma zorluğunu yaşıyor. Zaten var olduğumuz bir yer olan bu mahallede kök salmak istedik.

Tüm bu zorluklar, yalnız bırakılmışlık, çaresizlik yerine örgütlülük büyüsün diye...

ÇOCUKLARI SEMT

Akkapı Mahallesi sakinlerine göre semt evi hem çocukların ihtiyaç duyduğu güvenli bir alan hem de emekçilerin Türkiye'de neler olduğunu yakından takip ettikleri bir merkez.

Sabriye: Çocuklarımı etüte yollayacak paramız yok, (şimdilerde okulların yapması gerekeni etütler yapar oldu) sosyal medyadaki duyuruyu görünce hemen iletişime geçtim ve atölyelere kayıt yaptırdım. Atölyeler çocukların okuldaki başarılarını da etkiledi. Sadece ders başarıları açısından değil sosyalleşmeleri ve kendilerini daha iyi ifade etmeleri açısından da çok katkısı oldu. Tek sorunumuz çocukları semt evinden çıkaramaz olmamız! Kendilerini çok iyi hissediyorlar, sürekli orada zaman geçirmek istiyorlar.

Lale: Ben de atölyeler aracılığıyla semt evinden haberdar oldum. İlk etapta çocukları bırakırken çok endişeleniyordum, acaba güvenilir bir yer mi diye çok

Semt evinden karelerin bulunduğu bir videoda gülümseyen çocuk yüzleri dikkat çekiyordu. Neler yaptınız bu iki yıl boyunca, o gülümsemelerin arkasında nasıl bir emek var?

Umut: İçinde bulunduğumuz pandemi koşulları var olan tüm eşitsizlikleri daha da görünür kıldı. Eğitim bu eşitsizliklerin başında geliyor. Biz de ilk iş semt evinde okul derslerine destek amacıyla atölyeler açtık. Sadece ders de değil, çocukların nitelikli bir şekilde sosyalleşmeleri ve eğlenmeleri için de birçok etkinlik düzenledik. Satranç atölyeleri, film gösterimleri, çocuk şenlikleri...

En güzeli de çocuklar derslerini dinlerken onları bekleyen aileleriyle; çay kahve eşliğinde yaptığımız sohbetler oldu. Önceleri çocuklarını bıraktıkları bir yer olan semt evi şimdi mahalleli kadınların bir araya geldiği, birlikte neler yapabileceklerini konuştuğu bir yer haline geldi.

BİR AN ÖNCE TEKRAR BİR ARAYA GELMEK İSTİYORUZ

Okul çıkışında semt evine uğrayıp satranç oynamak isteyen çocuklar ve gençler var, kütüphanemiz var. Kitaplarımızın sayısı gün geçtikçe artıyor. Çocuk kitapları da aldık, mahalleden kitap bağışı yapan arkadaşlarımız da oldu. Çayını kahvesini alıp semt evinde okuma yapan da oluyor, kitapları ödünç alıp eve götüreren de...

Ayrıca her hafta film gösterimi yaptık, aylık olarak izleyeceğimiz filmleri belirledik, filmleri izledikten sonra üzerine sohbet etmek hem keyifli hem de daha verimli oluyordu. Tabi pandemi dolayısıyla bu etkinliklerimize ara vermek zorunda kaldık. Hem mahalleli hem de biz özledik bu etkinlikleri, bir an önce tekrar bir araya gelmek istiyoruz.

SAĞLIK PARAYLA SATILMAZ

Maskeler kaç para olacak, nasıl temin edilecek tartışılırken "Sağlık parayla satılmaz" dedik, dayanışmayı büyüttük.

Pandemi ister istemez sosyalleşme alanlarımızı daralttı; ama siz bu süreçte de birçok çalışma yürüttünüz, çeşitli dayanışma örnekleri sergilediniz, bunlardan söz eder misiniz? Planladığınız başka şeyler var mı?

H: Akkapı pandemiden en çok etkilenen emekçi mahallelerinden birisiydi; aslında hala da öyle. Ve hatırlarsınız maske meselesi ilk zamanlar yılan hikâyesine dönmüştü, ücretli mi ücretsiz mi olacak diye çok tartışıldı, her konuda olduğu gibi maske konusunda da başımızın çaresine bakmamız istendi. Maskeler kaç para olacak, nasıl temin edilecek tartışılırken "Sağlık Parayla Satılmaz" dedik, dayanışmayı büyüttük. Sağlıkçı dostlarımıza danışarak maske üretmeye başladık, üretim sürecinde de, dağıtım sürecinde de mahalleliyle birlikte çalıştık. Maske dikedileceğini söyleyip destek olmak isteyen insanlarla karşılaştık.

Umut: Gün geçtikçe dayanışmaya olan ihtiyaç artıyor, gereklilikler çeşitleniyor. Biz de Akkapı'da mahalleliyle dayanışmayı nasıl örgütleriz üzerine kafa yormayı sürdürüyoruz. Tek tek kapılarını

çalıp neye ihtiyaçları olduğunu ve bu dayanışmaya kendilerinin nasıl katkı koyabileceklerini soruyoruz. Bu çalışmadan çıkan sonuca göre de neler yapabileceğimize bakıp yolumza mahalleliyle birlikte devam edeceğiz. Ayrıca en kısa zamanda atölye çalışmalarımıza da başlayıp eğitimde oluşan açığı elimizden geldiğince kapatmaya çalışacağız. Eğitimde yaşanan bu eşitsizliğin tek nedeni pandemi değil biliyoruz, dolayısıyla çocuklarımız için neler yapabiliriz diye kafa yormayı sürdüreceğiz. Bunun dışında psikolog eşliğinde, pandeminin çocukların psikolojisi üzerindeki etkileri neler, nasıl baş edebiliriz konulu bir buluşma planlıyoruz.

Okan: Mahallede çalışan nüfusun büyük bir bölümü hizmet sektöründe çalışıyor, aslında bu durum Adana'nın genelinde böyle. Hak gasplarının en çok yaşandığı sektörlerden bir tanesi hizmet sektörü, pandemiyle birlikte açığa terk edilen bir toplamdan söz ediyoruz. Hal böyle olunca mücadele etmek gerekiyor. Semt evi olarak mahallelinin iş yerlerinde yaşadıkları hak gasplarına karşı mücadelenin de adresi olacağımızı düşünüyoruz.

EVİNDEN ÇIKARAMAZ OLDUK!

düşündüm; ama endişelerimin yersiz olduğunu kısa sürede anladım. Çocuklarım çok mutlu dönüyor eve, ben de çocuklarımı gözüm kapalı bırakabileceğim güvenli bir yer olması açısından rahatım.

Danyel: Semt evini açan arkadaşlarla zaten daha öncesinde görüşüyorduk. Sohbetlerimizden sonra fark ettiğim şey şu: Herkesin şikâyetçi olduğu konular var; ama kimse kendisinin bir şeyler yapması gerektiğini düşünmüyor. Mahallede semt evi açmayı planladıklarını duyduğumda mutlu oldum. Birlikte neler yapabiliriz diye düşündüm. Mahalle halkının nelere ihtiyacı olduğunu ve kimlerin nasıl destek olabileceğini tartıştık, görüşmeler yaptık. Olumlu sonuçlar aldıkça enerjimiz daha da arttı. Akkapı büyük bir mahalle, şimdi daha fazla insana ulaşmaya çalışıyoruz. Salgın ne yazık ki bu çalışmalarımızı olumsuz etkiledi. Ama salgında da komşularımızla dayanışma içerisindeydik. Maske dağıtımı gerçekleştirdik ve salgına dair bilgilendirmeler yaptık. Şimdi eve kapanma

halinden yavaş yavaş çıkıyoruz, güzel planlarımız var. Bu dayanışmayı büyüteceğiz.

Gökmen: Ben yıllardır Akkapı'da yaşıyorum, aynı zamanda mahallede esnafım. Daha önceden de mahallede bu tarz etkinlikler yapıyorduk ama zamanla herkes kendi kabuğuna çekildi. Şimdi böyle bir çalışmanın mahallemin gençleri için de güzel sonuçları olacağını düşünüyorum. Mahalledeki diğer arkadaşlarla elimizden geldiğince bu çalışmaları destekleyip, büyüteceğiz.

Yeşim: Her gün haberlerde olumsuz olaylarla karşılaşıyoruz, görüp duyduğumuz da var. Korkarak yaşamak istemiyoruz. Çocuklarımızı daha iyi bir ortamda büyütmek istiyoruz. Çocuklarımızın arkadaşlarıyla bir araya gelip oyunlar oynayabileceği, sosyalleşebileceği alanlara ihtiyacımız var. Bizim de ihtiyacımız var, hayat çalışmaktan ibaret değil. İşin yükünü, stresini atabileceğimiz, komşularımızla bir araya gelebileceğimiz bir yer oldu semt evi. Bir araya geldikçe hepimizin aynı kaygıları

duyduğunu fark ettik ve ihtiyaçlarımıza birlikte çare aramaya başladık.

Murat: Mahallede çok fazla işsiz genç var, ben de bunlardan biriyim. İşsizlik başlı başına bir sorunken bir işe girdiğimizde de hem işyerindeki baskılar hem de maaşların düşüklüğü can sıkıcı. Birçok insanın hakkı yenmiş, çaresiz kalmış. İşçilerin haklarını bilmesi ve hesap sorması gerekiyor. Semt evi sayesinde Türkiye'de neler oluyor, farklı sektörlerde, farklı şehirlerde çalışan işçiler neler yapıyor, bunları yakından takip eder olduk. Bu işçilerin hak aradıklarını, zaman zaman kazanım elde ettiklerini görünce mutlu olduk. Yalnız olmadığımızı, çaresiz olmadığımızı fark ettik.

Damla: Buradaki arkadaşlarımı çok seviyorum. Birlikte ders çalışıp, oyun oynuyorduk. Çizgi film de izliyorduk. Bir keresinde de boyama yapmıştık, çok eğlenceliydi. Evde çok sıkılıyorum artık, arkadaşlarımı özledim..

PE BEYOĞLU KÜLTÜR SANAT EMEKÇİLERİ DAYANIŞMA AĞI'NDAN "PANDEMİDE EMEKÇİLER" SERGİSİ

Patronların Ensesindeyiz Beyoğlu Kültür Sanat Emekçileri Dayanışma Ağı, "Pandemide Emekçiler" konulu serginin açılışını 3 Şubat Çarşamba günü gerçekleştirdi. Kültür sanat emekçileri pandemiyle beraber daha da görünür olan sorunlarına çözüm yolları aramak, dayanışma ve mücadeleyi yükseltmek için aylar önce bir araya gelmişlerdi. Beyoğlu'nun çeşitli yerlerine taleplerini dile getiren afişler asan emekçiler, geçtiğimiz haftalarda taleplerini iletmek üzere İl Kültür Müdürlüğü önünde yaptıkları basın açıklamasıyla gündemdediler.

Görüşlerini aldığımız kültür sanat emekçileri pandemiyle beraber daha da güçlenen sorunlardan birinin üretmek olduğunu, serginin hem üretimlerini halkla buluşturmak hem de kendilerini kolektif üretimin bir parçası olarak hissetmek açısından çok değerli olduğunu söylüyorlar.

Sergi bir ay boyunca Beyoğlu Semt Evi'nde ziyaretçilere açık olacak; görmek isteyenler hafta içi her gün 15.00 - 18.00 arasında Beyoğlu Semt Evi'ni ziyaret edebilirler. Karma fotoğraf ve resim sergisi olarak planlanan serginin katılımcıları ise Murat Onur, Bahar Uygur Yılmaz, Elif Aydemir, Orçun Beslen, Fırat Kurt, Kardelen Pınar, Ceren Bilgen, Emel Okan Zeydan.

Beyoğlu Kültür Sanat Emekçileri Dayanışma Ağı üyeleri yeni sergiler ve çeşitli üretimler için hazırlıklar yapmaya, salgınla beraber görünür hale gelen ve derinleşen sorunlarına çözüm aramaya devam ediyor. Hem dayanışmanın anlamını hem de yapmış oldukları sergiyi kendilerinden dinleyelim.

SERGİ, EMEKÇİLERİN YAŞADIĞI DERTLERİN ORTAK NOKTASINI ANLATARAK UMUDU GÖSTERİYOR

"Ben Elif Aydemir. Bursa doğumluyum. Zeki Müren Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi ve sonrasında Mimar Sinan Üniver-

sitesi Resim Bölümü'nden mezun oldum. On yılı aşkın süre boyunca profesyonel resim eğitimi aldım. Kendi atölyemde resim çalışmalarına devam etmekteyim. Beyoğlu Kültür Sanat Emekçileri Dayanışma Ağı olarak geçtiğimiz günlerde 'Pandemide Emekçiler' konulu bir sergi açtık. Beyoğlu Semt Evi'nde açılışını yaptığımız sergide fotoğraf çalışmalarının yanı sıra desen ve resim çalışmalarına da yer verdik. Sergiye katılırken, salgın sürecinin bizde yarattığı birçok olumsuz durumun karşısında ürettiğim işle kendimi bir emekçi olarak ifade etmek, yalnız hissetmediğimi görmek açısından olumlu psikolojik dönüşleri olacağını düşündüm. Düzenlediğimiz bu sergi aynı konuyu birçok kişinin farklı pencereden gördüğünü görmeme vesile oldu. Sistemin bize 'hediye ettiği' olumsuz durumlar, sanatçı/sanatçı eğilimi gösteren kişilerin bize göstermeye çalıştığı ortak dertlerimiz üretimle aşılabilecek, ortak üretiminiz bize umut ve çözüm getirecektir."

BİRLİKTE ÜRETMEK "EMEKSİZ" GEÇEN AYLARIN YANSIMASI OLDU

"Merhaba ben Orçun Beslen. Heykel, resim, dövme ve fotoğrafla uğraşıyorum. Pandeminin getirdiği koşullarla şekillenen bir sergide buluştuk. Özellikle böyle bir dönemde birlikte olabilmek önemliydi ve bu birliktelik ilk sergiyle beraber farklı bir

yola girdi. 'Pandemide Emekçiler' konulu sergi 'emeksiz' geçirdiğimiz aylarca sürenin bir yansıması gibi oldu. Bu süreçte tabii ki ilk gözden çıkarılanlar sanatçılar oldu; böyle düşününce ilk adım atacak olanlar da sanatçılar olmalıdır. Üretmeye ve dayanışmamızı büyültmeye devam edeceğiz.

PIYASA KOŞULLARINA KARŞI BERABER ÜRETMEYE DEVAM EDECEĞİZ

"Ben Kardelen Pınar. Bir müzik emekçisiyim. 2007 yılında mezun olduğumdan beri müzik sektörünün çeşitli alanlarında çalıştım. Çalışma hayatım boyunca sömürü, güvencesiz yaşam bir kara bulut gibi üzerimdeydi, hala da öyle. Bu sorunların çözülmesi gerekiyor, bunun için de örgütlü mücadele gerekiyor. Dayanışma ağımız hem haklarımızı savunmamız, sorunlarımızı tanımlayıp çözüm bulabilmemiz anlamında hem de bizi birbirimizden uzaklaştıran bu düzenin karşısında dayanışmayla ayakta kalmak anlamında çok önemli bence. Salgın öncesinde piyasaya teslim olmaya zorlanan üretimlerimiz, salgınla beraber alıcı bulamadığımız için değersizleşen şeylere dönüştü. Bu iki şey birbirine benziyor; özgür olduğunuzu düşündüğünüz üretim alanında aslında özgür değilsiniz. Salgından önce piyasanın belirleniminde olan üretimlerimiz salgınla beraber de topluma seslenme konusunda güçlü olan yani görece 'ünlü' şirket/yapım/kuruluşların insafına kalmış oldu. İşte biz burada kendi alanımızı yaratıyoruz aslında ve üretimlerimizi insanlarla buluşturmak konusunda kendimizi daha özgür hissediyoruz. Sergilere devam edeceğiz ve önümüze koyduğumuz başka projelerimiz de var. Ben buradan tüm kültür sanat emekçilerini dayanışma ağımızı büyültmeye, güçlendirmeye çağırıyorum."

İŞÇİLER PE DAYANIŞMA AĞLARINDA ÖRGÜTLENİYOR, HAKLARINI KAZANIYOR!

İşçiler Patronların Ensesindeyiz Ağı ile örgütlenmeye ve haklarını kazanmaya devam ediyor. Kültür sanat emekçileri örgütlenmelerini ve çalışmalarını anlattıkları bir bülten yayınladı...

Pamukkale Turizm emekçileri aylardır ödenmeyen maaşlarını kazanmaya devam ederken, Kazakistan'da Kervansaray projesinde iş kazası geçiren işçi patrona karşı mücadeleye başladı... Patronların Ensesindeyiz Ağı'yla haklarını kazanan emekçiler birlikte hareket etmenin cesaretiyle patron karşısında direncini arttırırken, dayanışmanın güveniyle bu düzene karşı mücadelede yerini pekiştiriyor.

PAMUKKALE İŞÇİLERİ KAZANIRKEN, BÜTÜN İŞÇİLER KAZANIYOR!

Pamukkale Turizm işçilerinin alamadıkları maaşlar için verdiği mücadele güçlenerek, kazanarak devam ediyor. Ekim ayından beri maaşlarını alamadan çalışan ve işten çıkarılan işçiler Patronların Ensesindeyiz Ağı'yla hareket ederek bu hafta bir kazanım daha elde ettiler. İşten çıkarılan işçilere Kasım ayı maaşları tek seferde ödendi. İşçiler, alamadıkları paralar için aylardır bireysel olarak denemedikleri yöntemin kalmadığını, birlikte verilen mücadeleyle maaşlarının ödenmeye başladığını ve patronun kendilerini dikkate aldığını belirttiler.

Pamukkale Turizm işçileri örgütlendikçe kazandıklarını gördüler. Bugün birçok şehirden Pamukkale Turizm işçileri Patronların Ensesindeyiz Ağı'nı arayarak hakları için mücadele edeceklerini ve Pamukkale Turizm İşçileri Dayanışma Ağı'na katılmak istediklerini bildiriyorlar. Ağa katılan işçiler bir yandan maaşlarını talep ederken, diğer yandan aylardır bu hale düşürülmeleri ve muhatap alınmamaları karşısında mücadeleyi yükseltiyorlar. Dayanışma ağı her geçen gün emekçilerin katılımıyla büyüyor. Pamukkale Turizm'de hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağını işçiler örgütlendikçe fark ediyorlar.

Pamukkale İşçisi: "İşe ilk girdiğimde güzel şeyler düşünmüştüm. Paramı alırım, evimi geçindiririm diye... Ama tam tersi oldu. Paralarımı alamadım. Çaresiz beklerken Patronların Ensesindeyiz Ağı'yla karşılaştım. Güzel insanlarla karşılaştık, sağ olsunlar bize destek verdiler ve birlikte

mücadele ederek paralarımızı aldık. Aslında bizim tek derdimiz para değil, emeğimizin karşılığını alamamak, muhatap alınmamak, uğradığımız mağduriyettir."

PE KÜLTÜR SANAT EMEKÇİLERİ DAYANIŞMA AĞI BÜLTENİ YAYINLANDI!

PE Kültür Sanat Emekçileri Dayanışma Ağı, geçtiğimiz günlerde alandaki emekçilere, meslek örgütlerine ve basın mensuplarına ulaştırılmak ve sosyal medyada yaygın olarak kullanılmak üzere bir bülten hazırladı. Bülte, farklı bölgelerde kurulan dayanışma ağlarına dair bilgilerin yanı sıra görseller, yapılan açıklamalar, eylemlerle ilgili haberler, değerlendirmeler ve basında yer alan program videolarına yer verildi. PE Kültür Sanat Emekçileri Dayanışma Ağları'nın basında ve kamuoyunda daha kolay ulaşılır ve bilinir olmasını hedefleyen

bülten, kültür sanat emekçileri için de örgütlenmeyi kolaylaştıran ve dayanışmaya çağıran bir araç görevi görüyor. Önümüzdeki aylarda yayınlanmaya devam edeceği belirtilen bülten PE Kültür Sanat Emekçileri Dayanışma Ağı sosyal medya hesaplarından ve Patronların Ensesindeyiz sitesinden ulaşabilirsiniz. Bülteni düzenli olarak e-posta ile almak için iletisim@patronlarınensesindeyiz.org adresine mesaj gönderebilirsiniz.

<https://patronlarınensesindeyiz.org/wp-content/uploads/2021/02/kseda-basinda-dosya-son-1.pdf>

İNŞAAT İŞÇİLERİ HAKSIZLIKLARA KARŞI PATRONLARIN ENSESİNDEYİZ AĞI'NDA BULUŞUYOR

- Fettah Tamince'nin İstanbul'un sembol yapılarından AKM inşaatı yaşanan iş kazaları, COVID 19 önlemlerinin alınmaması ve insanlık dışı çalışma koşulları ile gündeme gelmiş, PE ağına çok sayıda ihbar gelmişti. Geçtiğimiz hafta ise Tamince'nin sahibi olduğu Sembol İnşaat'ın üstlendiği Kazakistan Kervansaray projesinde bir buçuk ay önce iskeleden düşerek iki bacağı kırılan bir işçi ulaştı. Kazanın iş kazası olarak kayıtlara geçirilmediğini söyleyen işçi, çok sayıda işçinin türlü vaatlerle Kazakistan'a çalışmaya götürüldüğünü, ancak işçilerin kayıt dışı çalıştırıldığını, aylarca çalışma sonrasında ücretleri ödenmeden Türkiye'ye geri gönderildiğini ve kendisinin de memleketinde terk edilmiş halde bırakıldığını belirtti. PE'ye ulaşan işçi benzer sorunları yaşayan işçilerle bir araya gelerek mücadeleye başlıyor.

- TOKİ şantiyesinde çalışan işçiler aylardır maaşlarını alamadıkları için PE İnşaat İşçileri Dayanışma Ağı'nda mücadele ediyor. Ankara'nın Yenimahalle ilçesinin Yakacak mahallesinde bulunan Alfen-Akfen Ankara Yenimahalle İnşaatı İş Ortaklığı'nın yapımını üstlendiği TOKİ konut şantiyesinde çalışan işçiler, maaşların üç aydır ödenmediğini, haklarını alana kadar mücadele edeceklerini belirtti.

SÖMÜRÜ DERİNLEŞİYOR:

KALICI UZAKTAN ÇALIŞMA NEDİR?

Salgınla birlikte yüz binlerce emekçinin hayatına uzaktan çalışma girdi. Geçmişte patronlar işçiler üzerinde denetim ve baskı kurulamayacağından kaygılanıp evden çalışmaya sıcak bakmıyorlardı. Pandemi dönemi bu mekanizmaların uzaktan sürdürülmesinin mümkün olduğunun görülmesine ve dolayısıyla işin evden yapılabilirdiği her durumda kalıcı uzaktan çalışma ve “esnekleşme” modellerinin tekrar değerlendirilmesine yol açtı. Geçtiğimiz hafta on binlerce emekçinin çalıştığı büyük şirketler birbiri ardına “çalışan tatmini ve verimlilikte artış” gerekçeleriyle kalıcı evden çalışmaya geçtiklerini açıkladılar.

Yüz binlerce emekçinin hayatında radikal bir değişiklik anlamına gelen bu değişiklik, Koç Holding, IngBank ya da Akbank yöneticileri tarafından çalışanlara ne kadar değer verdikleri, yeni dünya düzeninin gereğinin bu olduğu, iş yaşamındaki sınırları kaldırdıkları iddialarıyla gazetelere demeçler verilerek ya da canlı yayınlarla aktarıldı. Peki doğum sonrası kadın çalışanlarını işten atan, bilgisayar ekranlarını karartıp yüzlerce işçiyi bir anda işten atan IngBank mı iş yaşamındaki sınırları kaldırıyor? Yoksa toplu işten çıkarmalar, grev yasakları ve sistematik mobbinge anılan Akbank mı çalışanlarına değer veriyor? İş yerinin çevresini kuşatıp

ambulansları da hazır bekleterek toplu işten çıkarmalar yapan Koç Holding’e çalışanlarını düşündürten şey nedir?

PATRONLAR 8 SAATLİK İŞ GÜNÜNE SALDIRININ YOLUNU BULDU: DİJİTALLEŞME!

Kolaylıkla kavranabilecek gerçek, “modern çağın gerekleri”, “yeni normal”, “dijitalleşme”, “çeviklik” gibi etiketlerle pazarlanan yeni çalışma şeklinin patronlar adına emek sömürüsünü derinleştirmek için bir fırsat olduğudur. Ofis kirasından, ofislerde kullanılan araç gerece, elektrikten, internete bütün sabit sermaye harcamalarının ortadan kalktığı, yemek, ısınma, aydınlatma gibi giderlerin emekçilere yıkılmasının ufukta görüldüğü bir model patronların ağzını sulandırıyor. İstihdamın ülke geneline yayılması sağlandığında bölgeler arası eşitsizlikler gerekçe gösterilerek ücretlerin ortalamasının düşmesi üzerinde basınç yaratacağı hayalleri kuruluyor. Akbank genel müdürünün altını çizdiği gibi “değişik zaman dilimlerinde ya da yarı zamanlı çalışma” gibi esnek ve belirli süreli ya da parça başı çalışmaya geçilmesinin daha şimdiden dile getirildiği görülüyor. Bunun üzerine çalışma saatlerinin hiç olmadığı kadar esnekleşip artabileceği bir “yeni normal” konusunda emekçilerin de çeşitli sebeb-

lerle “istekli” olması uzaktan çalışmayla sömürünün derinleştirilmesi için oldukça uygun bir zemin sunuyor.

ÇALIŞANLARIN KAFASI NEDEN KARIŞIK?

Uzaktan çalışmayı deneyimleyen ve giderek yaşanmaz hale gelen büyük şehirlerde çalışan emekçiler bunun ne yönde gelişebileceği konusunda kesin karar verebilmiş gözüküyor. Örneğin günde ortalama üç saatini trafikte geçiren bir İstanbullu emekçi için evden çalışma daha çok uyumak, daha rahat kahvaltı edebilmek, çocuklarıyla daha çok vakit geçirebilmek, biyolojik saatlerine uygun bir çalışma saatleri esnemesi olarak değerlendirilebiliyor.

Öğle arasını spora, yolda geçen vaktini hobilerine ya da ailesine ayırabileceği bir vakti olacağı vaadi çalışanlara çok cazip geliyor. Ayrıca iş yerinde ensesinde boza pişiren amirin mobbingi ve baskılarından evde uzak kalabileceği gibi bir algının da bunda payı var.

Aynı baskıyı telefonla ya da e-postalarla görmek bunu hafifletebilir gibi düşünülebilir. Emekçiler iyi niyetlerle ücret karşılığını alamadığı fazla mesaiyi iş yerinde yapmaktansa evde yapmanın daha tercih edilir olduğu yanılgısına kapılabiliyor.

EMEKÇİLERİ NELER BEKLİYOR YA DA ŞU ANA KADARKİ DENEYİM NELERİ GÖSTERİYOR?

Pandemi başında evden çalışmaya geçen emekçilerde özellikle ofiste veya toplu taşımada bulaş riskinden uzak olma düşüncesi hakimdi. Uzaktan çalışma şeklinin ilk yürürlüğe geçtiği şirketlerde patronlar henüz bunun nimetlerinden nasıl yararlanacağını pratikte keşfetmemişti. Başlarda normal seyrinde devam eden çalışma saatleri giderek uzadı, molalar unutuldu, bilgisayarın başında olma baskısı her an hissettirilmeye başlandı. İş yerinde farklı nedenlerle mobbing yapan yöneticiler bu sefer çalışanlarının evde çalıştığına ikna olmayıp sürekli kontrollerle yeterince çalışmadıklarını, daha fazla çalışmaları gerektiğini hissettirmeye başladılar. Çalışan verimliliğini denetleme bahanesiyle bilgisayarlarla kurulan uygulamalarla veya kameralarla her anları denetlendi ve baskı ve göz korkutma unsuru olarak kullanıldı. Örneğin pek çok çağrı merkezinde çalışanları görüntülü takip eden uygulamalar aksi yöndeki yasal hükümlere rağmen önce fiilen, ardından bankaların başvurusuyla BDDK tarafından kurallaştırılarak hayata geçirildi.

Yolda geçirdikleri vakti kazandıklarını düşünen emekçiler zihin olarak işten çıkamadıklarını, evin bir dinlenme alanı olmaktan çıktığını, yemek yedikleri masanın ya da mutfak sandalyesinin bir çalışma alanına dönüştüğünü gördüler. Evden çalışmayla iş yoğunluğu arttırıldı,

güvencesizliğin tehdidini tepelerinde hissedilen işçilerin “gönüllü” olarak da fazla çalışması sağlandı. Telefon, e-posta ya da başka iletişim yollarıyla işe bağlı olunan süreler günlük yaşamın tamamını kapsar duruma geldi. Çalışanların her an ulaşılabilir olmaları gerektiği düşüncesi pekişti, iş günü ya da saati sınırlamaları esnedi, silikleşti ve giderek yok olmaya gidiyor.

ELEKTRİK, İNTERNET, KIRTASIYE, ISINMA, YEMEK... MASRAFLAR İŞÇİYE YÜKLENİYOR

Başlarda evden çalışmada masraflarının artacağı kestirilemiyordu. Şimdi ise normalde iş yerinde ceplerinden harcamadıkları elektrik, internet, kırtasiye, ısınma, yemek maliyeti gibi masraflar kimi örneklerde tamamen kimilerinin de kısmen emekçilere yüklenmiş oldu. Yemek parası verilmeyen emekçiler üç öğün yemeği kendisi pişirmek, bunun için sürekli alışveriş yapmak ve ekstra maliyeti yüklenirken bir de kendine ayıracağı zamanı harcamak zorunda kaldı. Ofiste çayını alıp hava almaya çıkarken şimdi evde artan işleri halletmeye çalıştı. Bu işler de çoğunlukla kadın emekçilerin sırtına yüklendi. Evden çalışan kadın “çalışmıyor” olarak görülüp evdeki her bireyin ortak sorumluluğu olması gereken ev işlerini de üzerine aldı.

Genellikle herhangi bir çalışma odası bulunmayan evlerde ailesi, çocukları, evcil hayvanları olan emekçiler hangi köşeye sıkışıp çalışacaklarını bilemediler. İnternet altyapısı sorunları ve internet faturları emekçilere yıkıldı, çalışma masası,

sandalye, bilgisayar ve ofis ekipmanları yeni bir gider kalemi olarak eklendi. Bu kadar parayı döküp alamayanların yaşadıkları bel, boyun ağrıların normalde meslek hastalığı sayılması gerekirdi, ancak yöneticilerin ve patronların umurunda olmadı.

YAŞANAN SORUNLARA KARŞI EMEKÇİLER SAVUNMASIZ BIRAKILIYOR

Tüm bu sorunları yaşayan emekçiler ofiste bir öğle arasında, hava alırken ya da serviste eve dönerken bunları konuşup tartışabilecekken evlere çekilince aralarındaki mesafeler arttı. Dönüşümlü olarak ofise gidilen şirketlerde de çalışanların bir araya gelmesi çeşitli yöntemlerle engellendi. Uzaktan dayanışma halinde olabilecekleri zeminler, örneğin Whatsapp grupları kurulması yasaklandı. Bir emekçinin kısa çalışmaya geçirilmesi, birinin yıllık izin kullanmaya zorlanması veya ücretsiz izne çıkarılması diğerinin kulağına gitmedi. Dolayısıyla patronlarına ve üst yönetimin baskı aracı görevini üstlenen yöneticilere karşı bir savunma geliştiremez hale geldiler. Tek başına çıkan cılız sesler işsizliğin hatırlatılmasıyla susturuldu. Performans primleri ve hak ettikleri zamları alamayan emekçiler çalışma arkadaşlarının durumunu takip edemeyip yöneticilerin çalışan aleyhine kararları gürültüye getirerek dayatmasına boyun eğmek zorunda kaldı.

EMEKÇİLERİN ÖRGÜTLENİP ÖNLEM ALMAYA İHTİYACI VAR

Dünyada uzaktan çalışma modellerinin arttığı yazılım, teknoloji, tasarım, sanat gibi alanlarda esnek çalışma, belirli süreli sözleşmeye dayalı / proje bazlı / yarı zamanlı çalışmada artış gözlemleniyor. Büyük teknoloji şirketleri giderek daha çok çalışanı sözleşmeli veya taşeronun daha fiyakalı adıyla “dış kaynak” olarak çalıştırıyor ve personel maliyetlerinin daha düşük olduğu ülkelerden istihdam ediyorlar. Türkiye’de de durumun farklı olacağını ummak saflık olacaktır. Ücretler standart seviyede işlerken giderek farklı şehirlerde yaşayan kişilerin daha düşük ücretlere razı olduğu görülüp mesleklerin ortalama maaşları alt sınırına doğru düşürülecek. Bir şirkette kadrolu çalışan ve sözleşmeli / proje bazlı çalışanların özlük hakları aynı olmayacak ve şirketler kâr edebilmek için giderek esnek çalışan emeğin oranını artıracak. Emekçilerin nasıl çalışılması gerektiğine dair örgütlenip kendi sözünü söylemesi ihtiyacı kendini daha fazla hissettiriyor.

Atlantik'in öte tarafındaki komedi
Erdoğan'ın trajedisi olur mu?
Kemal Okuyan

Sosyal demokrasiden nasıl
kurtuluruz?
Anıl Çınar

Kitle ikna silahları I
Tolga Binbay

AB için yeni bir dönem mi?
Engin Solakoğlu

Silahlı insansız hava araçları
Ogün Eratalay

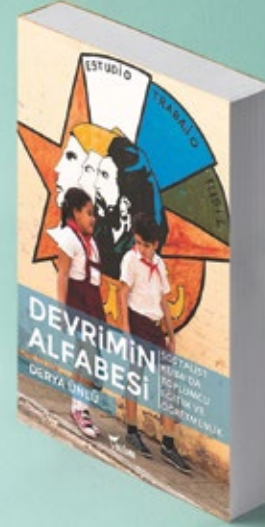
GELENEK

DOSYA | DÜNYANIN DÜZENİ: PATİNAJ MI, TEMAŞA MI? | ŞUBAT 2021

Sosyalist Küba'da Toplumcu Eğitim ve Öğretmenlik DEVİRİMİN ALFABESİ

Derya Ünlü

"Temel bir hak olarak eğitim için verilecek mücadelenin sosyalist bir düzenin kurulması için verilecek mücadeleden ayrı düşünülmesi olanaksızdır." Türkiye'de de egemen olan küresel neoliberal politikaların eğitimdeki uygulama amacı kişileri "küresel düzeyde rekabet gücüne sahip ekonomik sistemin gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatmak" olarak belirlenmiştir. Eğitimin bu şekilde rekabetle ilişkilendirilmesi onun kamusal niteliğini de tahrip etmiş ve eğitimi bireylerin özel meselesi haline getirmiştir. Bu küresel eğilimin dışında kalan Küba ise akıntıya karşı bir örnek durumundadır. Küba'nın farklı bir örnek olmasının nedenini onun toplumsal yapısında aramak gerekir. Bugün pandemi koşulları ülkemizde zaten var olan eğitim eşitsizliklerini çarpıcı bir şekilde görünür hale getirmiş, kamusal bir eğitime olan ihtiyacı bir kez daha ortaya koymuştur. Devrimin Alfabetesi – Sosyalist Küba'da Toplumcu Eğitim ve Öğretmenlik, işte tam da böylesi bir dönemde, savaş koşullarında dahi eğitim kazanımlarından vazgeçmeyen bir toplumsal iradenin izini sürüyor. Küba'da devrim fikrini, eğitim ve öğretmenlerin rolü ile somutluyor.

yazılama
Yayınevi'nde...

Bilim ve Aydınlanma Akademisi Madde, Diyalektik ve Toplum – 3. Kitap

Bilim ve Aydınlanma Akademisi

Madde, Diyalektik ve Toplum, bu ciltte Sovyet bilim tarihi konusunda önemli bir yol olarak, Sovyet bilim tarihi üzerine ilk kez belgeye dayalı yazılar yayınladı. Bilim ve Aydınlanma Akademisi'nin Moskova'da gerçekleştirdiği Kütüphane ve Arşiv Gezisi'nde elde ettiği belge ve deneyimlere dayanarak kaleme alınan yazıların yanı sıra; Türkiye'den ve dünyadan bilim insanları ile yapılan söyleşileri ve daha önce Türkiye'de bu derinlikte ele alınmamış başlıklardaki dosyaları okuma şansı bulacaksınız. Bunlar arasında "Einstein'ın Diyalektik Materyalizme Katkısı", "Sigmund Freud ve Zihin Kuramı-Marksist Bir Değerlendirme" ve "Lenin Döneminde Bilime Yuvalanan Özne İdealizm" dosyalarını sayabiliriz. Bu ciltte yer alan "Bilim Emekçilerinin Durumu" dosyası da içimizi açtan gerçeklere dikkat çekecek.

yazılama
Yayınevi'nde...